

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethicæ Doctrinæ Elementa, Et Enarratio Libri quinti
Ethicorum**

Melanchthon, Philipp

Witebergæ, 1583

VD16 ZV 20638

Quid est virtus?

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56560](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56560)

id est, pœna. Sic & dextrè dictum Esaiæ intel-
ligi potest, Ego sum Deus, faciens bonum &
malum, id est, pœnas.

ii Caput
De fœ

Quid est virtus?

Usitata definitio & satis plana est: Virtus
est habitus inclinans voluntatem ad obedi-
endum rectæ rationi. Monstrat autem hæc defini-
tio causas, & ut in cæteris materijs, ita hic
consideratis causis, res sit conspectior.

Due causæ efficientes principales & pro-
ximæ sunt virtutis, scilicet mens gubernans vo-
luntatem recto iudicio, & voluntas liberè, con-
stanter, & firmiter amplectens id iudicium, ac
gaudens ea rectitudine. Ideò & Aristoteles in-
quit in 6. Ethicorum: δὲ τὰ αὐτὰ τῶν λόγων
μὴ φάναι, ἢ τὴν οὐκ ἐξ ἑἰς δὴ ἴσως. Ac videtur
omnes homines sani lucere in mentibus discri-
men faciendorum & fugiendorum, et id normam
virtutis esse statuunt, sed illud etiam considera-
re debebant, unde sit, & quare illæ naturales no-
ticiæ sint normæ virtutum, & cur obedientia
bona sit, congruens cum illis noticijs &c. Hic
igitur necesse est considerari fontem huius lucis
in natura hominum, videlicet mentem divinam.

Cum enim homo conditus sit, ut sit imago
Dei, Deus immensa bonitate præcipuarum &
opti

Cap. 2.

optimarum rerum in sua substantia similitudinem in nobis condidit, scilicet, similem legis sapientiam, libertatem in voluntate, & virtutes. Ad hæc transfudit in primos homines Spiritum sanctum, impertiens suæ essentiæ societatem. Hæc dona voluit testimonium esse magni & veri amoris erga nos: Hunc amorem agnoscere nos oportebat, & vicissim Deum diligere.

Ad hæc per communione virtutis.

Etsi autem post depravationem naturæ, ingens & tristis imbecillitas secuta est, tamen & mens retinens insitas noticias, & voluntas ali-

in mensuris recte virtutibus.

quam libertatem, quia Deus vult lucere in nobis testimonia, quod sit, qualis sit, & quod iudicaturus sit, & vult disciplinam commonefactionem esse de ipso. Quare iudicium idè rectum dicitur, quia noticiæ congruunt cum æterna & immota Dei mente, & tunc voluntas bona est, quando cum illa norma mentis diuinæ congruit.

substantiam potestatem virtutis.

Ideo cum de causis virtutum dicitur, & questio est, quare Ioseph rectè faciat, ab aliena abstinens, & Dauid non rectè faciat, rapiens alienam, non solum norma in mente hominis consideretur sed simul aspiciatur illa prima & immota regula, scilicet mens diuina, ad cuius similitudinem condita est hæc lux in mente humana.

cap. 29. Ca

Deinde sciamus congruentiam voluntatis cum hac norma idè bonam esse, quia conuenit cum

cum voluntate diuina. Sit autem in voluntate electio libera, magna firmitate, & quadam excelsa constantia amplectens iudicium, nec cedens contrarijs ventis affectuum, sicut scopuli non cedunt ventis aut fluctibus in mari.

Hoc modo, quoties de definitione virtutis dicitur, eundem est ad causas et primas normas. Rectissimè igitur additur huic definitioni virtute. Virtus est habitus, inclinans voluntatem, ut constanter obediat recto iudicio propter Deum, ut & gratitudinem ei declaret, & Dei voluntatem alijs ostendat, sicut inquit Christus: Lucceat lux vestra coram hominibus, ut glorificetur Pater vester coelestis. Et Psalmus: Videbunt multi, & timebunt, & sperabunt in Domino.

Mat. 5.

Reliqua huius capituli in deo. Sed et hoc in huius articulo. h. 2. cap. 5.

Quae sunt causae actionum Virtutis?

III. Caput. Causa virtutis.

h. 2. cap. 5.

Aristoteles virtutem nominat habitum. Constat autem habituum causas esse conuenientes actiones. Deinde necesse est quari actuum efficientes et adiuvantes causas, vel actus, & aduantiā, & subepta.

Remota deo. Efficiens per se. Intellectus a diuina. Propinqua. Habitudo libera obediens.

Efficientes causae et propinqua, seu actus secundum Philosophiam sunt: rectum iudicium mentis, et libera voluntas, obediens recto iudicio: Vnde dicitur est autem vocare rectum iudicium dictamen rectae rationis